

ТРУДОВІ ПОРУШЕННЯ

У рамках

УГОДИ

Притягаючи працівника до відповідальності, суд повинен вирішити, чи є порушенням відхилення від типового договору про повну матеріальну відповідальність, адже за своєю природою це є угода, яку сторони можуть укласти на власний розсуд.

Первомайським міськрайонним судом Харківської області проведено узагальнення практики розгляду цивільних справ щодо застосування законодавства, яке регулює матеріальну відповідальність працівників за шкоду, заподіяну роботодавцю, за 2013—2014 роки.

Протягом цього періоду розглянуто 7 справ зазначеної категорії, судові рішення в жодній з них не було оскаржене в апеляційному порядку. У двох випадках позови були задоволені. При цьому суд зважав на те, що протиправна винна діяльність працівників була встановлена судовими вердиктами: в одному випадку рішенням у кримінальній справі, в іншому — у справі стосовно адміністративного правопорушення. Обидва документи набули законної сили, тобто не потребували доказування в інших справах.

У випадках, коли суд відмовляв у задоволенні, бралось до уваги те, що діяльність працівника не була пов'язана з його винною поведінкою, котра хоч і була протиправною за своєю суттю, про що йдеться в рішенні Харківського окружного адміністративного суду, яке набуло законної сили, однак спричинена халатністю службових осіб роботодавця, у зв'язку із чим працівника неможливо було притягнути до відповідальності на підставі ст.130 Кодексу законів про працю.

З вищенаведеного вбачається, що актуальним є питання доказування протиправної винної поведінки працівника роботодавцем у випадку, коли відсутнє судове рішення, яке набрало законної сили і яке прямо встановлює винність (як з прямим, так і з непрямым умислом) та протиправність дій працівника. У цій ситуації необхідно вирішувати, чи достатньо в цьому випадку лише непрямих доказів, чи є необхідність проводити експертизу для встановлення взаємозв'язку між шкодою, заподіяною майну, та діями або бездіяльністю працівника і, нарешті, чи є відхилення від типового договору про повну матеріальну відповідальність порушенням порядку, передбаченого ст.135-1 КЗпП. Адже за своєю природою це угода, яку сторони можуть укласти на власний розсуд, лише дотримуючись загальних засад цивільного законодавства. ②